جی. کی. رولینگ پردرآمدترین نویسنده سال شد

خالق «هری پاتر» با بازگشت به این داستان پرطرفدار به عنوان پردرآمدترین نویسنده سال ۲۰۱۷ شناخته شد. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از گاردین، بازگشت رولینگ به جهان داستانی جادوگری روی صحنه و پرده نقره‌ای موجب شد تا ۹۵ میلیون دلار درآمد کسب کند و جیمز پترسون نویسنده پول ساز آمریکایی را با درآمد ۸۷ میلیون دلاری به مکان دوم براند.

جایگاه بلند ابوالحسن بیهقی در تاریخ و فرهنگ ایران

به مناسبت پیشنهاد نام گذاری روزی به نام ابوالحسن بیهقی

دکتر سلمان ساکت
استادیار دانشگاه فردوسی مشهد

آرامگاه ابوالحسن بیهقی

ابوالحسن علی بن زید بیهقی معروف به «ابن فندق» و «فرید خراسان» یکی از بزرگ‌ترین دانشمندان سده ششم هجری است که در سال ۴۹۰ ق. در روستای ششتمد بیهق دیده به جهان گشود. در زندگی نامه خودنوشت او که یاقوت حموی در معجم‌الادباء آن را نقل کرده است، فهرستی از آثارش وجود دارد که تنوع و گستردگی آن‌ها، چه از نظر تعداد و چه از نظر موضوعات، کم‌نظیر و درخور توجه است. تا آنجا که می‌دانیم او بیش از ۸۰ کتاب در حوزه‌های مختلف علوم، مانند تاریخ، ادبیات، فقه، نجوم، تبارشناسی، حکمت، حدیث و ... تألیف کرده است که متأسفانه بیشتر آن‌ها در گذر زمان از میان رفته و تنها تعداد بسیار اندکی به دست ما رسیده است.

از میان همین تعداد اندک نیز همه آن‌ها چاپ و منتشر نشده است، با این حال هریک از این آثار به‌تنهایی برای شهرت و آوازه او بسنده است و میزان علم و عمق دانش او را نشان می‌دهد.

آثار برجای مانده از او عبارت‌اند از:

۱- تاریخ بیهق

این اثر یکی از مهم‌ترین تواریخ محلی است که در میان آثار هم‌ردیف خود، از جایگاهی ویژه و ممتاز برخوردار است. این کتاب درباره تاریخ و جغرافیای ناحیه بیهق و شرح حال دانشمندان، ادیبان، شاعران، سادات، خاندان‌های مشهور و رجال سیاسی و فرهنگی آن خطه است. بیهقی در این کتاب علاوه بر مشاهدات و آگاهی‌های شخصی از منابع تاریخی دست اولی سود برده است که برخی از آن‌ها به دست ما نرسیده و از بین رفته است و این خود بر اهمیت تاریخ بیهق افزوده است.

یکی از بخش‌های جالب این کتاب که در آغاز آن آمده، فصلی است درباره علم تاریخ و فواید آن که در نوع خود بسیار جالب و ارزشمند است.

این کتاب نخستین بار به کوشش احمد بهمنیار در سال ۱۳۱۷ و بار دوم به همت کلیم ا... حسینی قاری در سال ۱۹۶۸ م. در حیدرآباد دکن تصحیح و منتشر شد که البته چاپ بهمنیار به مراتب بهتر و منقح‌تر است. این اثر به کوشش نگارنده و بر اساس سه نسخه موجود از آن تصحیح شده است که به زودی به چاپ خواهد رسید.

۲- لباب الانساب و الالقاب و الاعقاب

این کتاب درباره تبارشناسی خاندان‌های سادات است که بیهقی آن را به درخواست نقیب سادات بیهق به رشته تحریر درآورده است. این اثر حاوی اطلاعات یگانه و منحصر به فردی است که نمونه آن در جای دیگری یافت نمی‌شود. همچنین علاوه بر موضوع اصلی، مطالب سودمند و نکات تاریخی مهم و درخور توجهی دارد که ارزش و اهمیت کتاب را دوچندان کرده است.

این اثر در سال ۱۴۱۰ ق. به کوشش مهدی رجایی و زیر نظر آیت ا... مرعشی نجفی در قم به چاپ رسید که البته به دلیل تصحیف‌ها و غلط‌های فراوان آن، چاپی منقح و کاملا معتبر به شمار نمی‌آید و امید می‌رود که روزی پژوهشگری تبارشناس و مسلط به زبان عربی آن را بار دیگر تصحیح و منتشر کند.

۳- معارج نهج‌البلاغه

این اثر شرحی است بر خطبه‌ها و کلمات قصار امام علی(ع) که در دو جلد نوشته شده است. بیهقی در این کتاب که یکی از کهن‌ترین شروح نهج‌البلاغه به شمار می‌رود، بر شرح امام احمد بن محمّد وبری خوارزمی تکیه و در بیش از ۷۰ مورد از آن نقل قول کرده است. جالب آن که اندکی پس از درگذشت بیهقی، قطب‌الدین ابوالحسن محمد بن حسین بیهقی کیذری (زنده در سال ۶۱۰ ق.) در شرح خود بر نهج‌البلاغه که حدائق الحقائق نام دارد، از کتاب بیهقی بهره برده است.

شرح بیهقی بیشتر مبتنی بر توضیح واژه‌هاست تا آن جا که این رویکرد او، تا حد زیادی برجسته و نمایان است. یکی از ویژگی‌های بسیار مهم معارج نهج‌البلاغه، نقل قول‌های نسبتا فراوان بیهقی از کتاب گم شده‌اش، مجامع الامثال و بدائع الاقوال است که تا اندازه‌ای محتوای آن را نشان می‌دهد. از این کتاب مهم، تنها یک نسخه به دست ما رسیده است که ابتدا محمدتقی دانش‌پژوه آن را در سال ۱۴۰۶ ق. در شهر قم به چاپ رساند و بار دوم در سال ۱۴۲۲ ق. اسعد طیب آن را تصحیح و منتشر کرد.

۴- تتمه صوان‌الحکمه

این کتاب شرح و تکمله‌ای است بر کتاب گران سنگ صوان‌الحکمه، اثر ابوسلیمان سجستانی (م: بعد از سال ۳۹۱ ق.) که از آثار مهم در تاریخ فلسفه و حکمت به شمار می‌رود. در این کتاب شرح حال ۱۱۱ نفر از حکما و دانشمندان ذکر شده است که اغلب آنان به نواحی خراسان و ماوراءالنهر و اطراف آن منسوب اند و در دیگر منابع یا از آنان یاد نشده یا کمتر بدیشان پرداخته شده است. این اثر که نمودار وجه فلسفی بیهقی است، نخستین بار در هند به سال ۱۳۵۱ ق. و به کوشش محمد شفیع و بار دوم در سال ۱۳۲۵ ق. به همت محمد کردعلی و با تغییر نام به تاریخ حکماءالاسلام به چاپ رسیده است. جالب آن که در نیمه نخست سدهٔ هشتم، ناصرالدین بن منتجب‌الدین عمدة‌الملک منشی یزدی تبار کرمانی این کتاب را به فارسی ترجمه کرد و آن را در هالاخبار و لمعهالانوار نامید که آن هم در سال ۱۳۵۸ ق. به کوشش محمد شفیع در لاهور به طبع رسید. بعدها محمد شکور همان چاپ محمد شفیع را با مقدمه و تعلیقاتی کوتاه در سال ۱۳۱۸ ش. به ضمیمهٔ مجلهٔ مهر منتشر کرد.

۵- غرر الامثال و درر الاقوال

این کتاب یکی از مهم‌ترین آثار در حوزهٔ امثال عربی در نیمه سده ششم است که هر چند با تکیه بر مجمع الامثال میدانی نوشته شده است، اما استقلال و اندیشهٔ اصیل نویسنده در آن به خوبی نمایان است چرا که بیهقی نه تنها از منابع خود از جمله کتاب سترگ میدانی رونویسی نکرده است که گاه نوآوری‌ها و نکات جالب توجهی را در ارائه امثال و تفسیر مطالب مطرح کرده است. شیوه بیهقی در این اثر میانه روش میدانی و زمخشری است، بدین معنی که از یک سو همچون میدانی علاوه بر امثال کهن، به امثال مولّد (تازه) هم توجه کرده و از سوی دیگر مانند زمخشری بیشتر بر مسائل لغوی متمرکز شده است. او در این کتاب با به دست دادن داستان‌های مختلف مانند داستان‌های معروف یا حکایات محلی و خانوادگی یا تجربه‌های شخصی، زمینه کاربرد مثل را به خوبی نشان داده است.

از غرر الامثال تنها یک نسخه برجای مانده است که سید محمدحسین حسینی جلالی آن را در شیکاگو به صورت عکسی (فاکسیمیله) چاپ و در تعداد محدود منتشر کرده است.

۶- از اهیر الریاض المریعه و تفسیر الفاظ المحاوره و الشریعه

از این اثر تنها دو نسخه به دست ما رسیده است که چون در کتابخانه‌های دانشگاه استانبول و دار الکتب مصر نگهداری می‌شوند، اطلاع کاملی از آن موجود نیست. از اشارات و نقل قول‌هایی که بیهقی خود از این کتاب در دیگر آثارش آورده است، برمی‌آید که همه یا دست کم بخشی از محتوای آن درباره تفسیر معانی لغوی اصطلاحات شرعی است؛ اصطلاحاتی همچون نقیب و نقابت، فتوا و فتیا، عفو و معافات و معنی نام موسی. امید است این کتاب هم روزی به زیور طبع آراسته گردد که اگر چنین شود، بی‌تردید تبحر و دانش بیهقی را در واژه‌ها و مصطلحات بهتر و بیشتر نشان خواهد داد.

***

این آثار که تنها آثار برجای مانده از بیهقی است و کمتر از ده درصد از تألیفات او را در بر می‌گیرد، به خوبی جایگاه بلند او را از نظر علمی و فرهنگی نشان می‌دهد، از این رو شایسته است تا روزی به نام ابوالحسن بیهقی نام گذاری شود تا هم نوعی ارج گذاری به او و دانش و فضیلتش باشد و هم زمینه را برای آشنایی بیشتر و ژرف‌تر با او و آثارش فراهم آورد. همان طور که سال گذشته نیز در یادداشتی با عنوان «پیشنهاد روزی به نام ابوالحسن بیهقی» متذکر شدم، از آن جا که بیهقی روز شنبه ۱۹ شعبان سال ۴۹۰ ق. به دنیا آمده و این تاریخ مطابق با ۳۱ جولای ۱۰۹۷ م. و ۱۰ مرداد ماه است، پیشنهاد می‌دهم این روز یعنی ۱۰ مرداد به عنوان «روز بزرگداشت ابوالحسن بیهقی» نام گذاری و در تقویم رسمی کشور ثبت شود.

خبر

استاد شکوهی مهمان شاعران مشهد در آرامستان توس شد

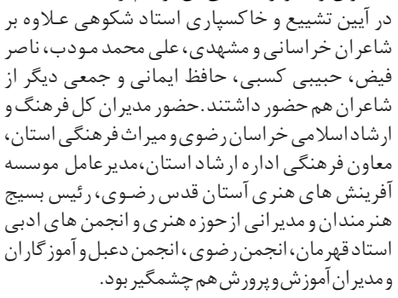

پیکر زنده یاد غلامرضا شکوهی روز گذشته تشییع و در آرامستان شاعران توس به خاک سپرده شد. به گزارش خراسان در مراسم خاکسپاری که با حضور کم‌نظیر شاعران و مدیران فرهنگی برگزار شد، سید سعید سرابی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی در سخنانی با گرامی داشت یاد و خاطره این شاعر آیینی پیام تسلیت استاندار خراسان رضوی را به حاضران ابلاغ و از شکوهی به عنوان شاعری ممتاز در شعر ایران و خراسان یاد کرد. در ادامه این مراسم که اجرای آن برعهده رضا سرسالاری از شاعران انجمن ادبی رضوی بود، ایمان مرصعی در سخنانی با گله از چاپ نشدن مجموعه غزلیات زنده یاد شکوهی از مدیران فرهنگی درخواست کرد، این مجموعه هر چه زودتر در اختیار علاقه مندان قرار بگیرد. پس از این درخواست، مدیرکل ارشاد خراسان قول داد این مجموعه تا چهلم استاد چاپ و منتشر شود. خبیری از شاعران پیش کسوت مشهد و امیر برزگر خراسانی از دوستان شاعر هم با سوگ سروده هایی از منش اخلاقی او گفتند و اشعارشان را به روح این شاعر تقدیم کردند. یوسف بینا نیز در سخنانی کوتاه با ذکر خاطره ای از استاد شکوهی به رفتار بزرگ منشانه او در برخورد با دیگران اشاره کرد.

رباعی خوانی مصطفی محدثی خراسانی و خواندن یک غزل از علیرضا قزوه و نیز تشکر فرزند استاد شکوهی از حاضران از دیگر برنامه های این مراسم بود.

در آیین تشییع و خاکسپاری استاد شکوهی علاوه بر شاعران خراسانی و مشهدی، علی محمد مودب، ناصر فیض، حبیبی کسبی، حافظ ایمانی و جمعی دیگر از شاعران هم حضور داشتند. حضور مدیران کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی و میراث فرهنگی استان، معاون فرهنگی اداره ارشاد استان، مدیرعامل موسسه آفرینش های هنری آستان قدس رضوی، رئیس بسیج هنرمندان و مدیرانی از حوزه هنری و انجمن های ادبی استاد قهرمان، انجمن رضوی، انجمن دعبل و آموزگاران و مدیران آموزش و پرورش هم چشمگیر بود.

ناگهانِ شعر

سوگ‌سروده هایی برای استاد شکوهی (۲)

مصطفی محدثی خراسانی

نوآور و ریشه ای کهن با او بود
سرسبزی باغ انجمن با او بود
در خاک خراسان که به شعرش پرورد
بشکوهی قله سخن با او بود

*

با ریشه دیروز، گل فردا بود
در آینه اش شکوه ما پیدا بود
در پوش حدیقه شکوفایی داشت
آمیزه ای از سنایی و نیما بود

سید عبدا... حسینی

سرود شاعر اگر عاشقانه، خواهد ماند
زهر چه شعر به عالم ترانه، خواهد ماند
زده است مرگ بر اندام شعر جلده چنان
که تا ابد اثر تازیانه خواهد ماند
اگر چه آتش قلبش فرونشست ولی
ز شمع روشن شعرش زبانه خواهد ماند
اگر چه خاک بر آن طبع پاک خواهد ریخت
ولی ز طبع بلندش نشانه خواهد ماند
غزل سرای مسافر از آن شکوه و شعف
تغزل تو به ذهن زمانه خواهد ماند
شکوه شعر خراسان سفر به خیر برو
که نام تو به جهان جاودانه خواهد ماند

ایمان مرصعی

تقدیر به حس و حال ما کار نداشت
از روی زمین فرشته اش را برداشت
داغی به دل توس نشاندیم امروز
که در دل لاله ها خداوند نکاشت

علی گردویی

بیهوده چرا در پی دلجو باشیم
بعد از تو مگر که سر به زانو باشیم
اندوه تو و ابر دنی از دل هانیست
صد بار اگر که تسلیت گو باشیم

مسعود یوسف پور

شکوه شعر تو یی، آن چه بعد تو با ماست
شُکوه نیست که شِکوه است... شِکوه از دنیاست
به هر که شعر بلد بود تسلیت گفتیم
که رفتن تو عزای تمام شاعرهاست
هزار شکر که این یادگارها باقی است
عیار شعر تو از اعتقاد تو پیداست
حقیقتا به قنارِی گُنگ می ماند
قلم... اگر پی توصیفِ حضرت زهراست
پی تخلّصِ واهی نرفتی و گفتی:
سرآمدِ همه اسم ها غلامرضاست
غبار مدفن او... ای صبا! به اهل ادب
بگو که سرمه چشم غزل فقط این جاست

محمد مهدی عبدالهی

شکوه شعر خراسان چه زود درهم ریخت
به باغ خاطره امشب شرار ماتم ریخت
اگر چه سرمه کشیدی به چشم های غزل
غروب چشم تو در جان واژه ها غم ریخت
قلم قناری گنگی شد و دلش لرزید
ترانه های جدایی سرود و کم کم ریخت
نظاره کرده چنین ماهتاب رویت را
شبی که در کلماتت ستاره نم نم ریخت
تو رفته ای و شکوه تغزّلت باقیست
گلاب شعر تو در جان خسته مرهم ریخت!
خوشا به بدرقه ات روی دوش چشمانم
نگاه عاطفه ها اشک خیر مقدم ریخت
در آستان رضایت قدم زدی آری!

هنرهای تجسمی

داستان ۵۰۰ تابلوی بدون سند از زاویه‌ای دیگر

محمدعلی معلم دامغانی رئیس فرهنگستان هنر، یازدهم مردادماه پیامی را درباره ۵۰۰ تابلو از آثار هنرمندان بزرگ ایرانی، خطاب به اهالی فرهنگ و هنر و مسئولان منتشر کرد. او در پیامش اعلام کرد: «بیش از ۵۰۰ تابلو از آثار نقاشان ایرانی که با تطمیع تأثیرگذاری در مدیران و بعضی از کارمندان به بهانه نمایشگاه و غیره، بدون شناسنامه و سند به خزانه فرهنگستان تحمیل شده است، در اختیار این نهاد فرهنگی است. شرکت پارس آریان به سرپرستی آقای امین تفرشی مدعی مالکیت آن است، که ادعاست و بایستی اثبات شود.» غلامرضا نامی، مشاور هنری بانک پاسارگاد، در گفت‌وگو با ایسنا درباره این آثار توضیح داد: بانک پاسارگاد در دوران ریاست میرحسین موسوی در فرهنگستان هنر، قراردادی را با موسسه فرهنگی و هنری صبا بست که زیر نظر فرهنگستان هنر است و آثار برخی هنرمندان را خریداری کرد که همان جا به‌عنوان موزه و محل نمایش آثار، نگهداری می‌شد. او ادامه داد: در قرارداد بسته‌شده، مبلغی برای نگهداری آثار در موزه فرهنگستان هنر پرداخت می‌شد. بعد از مدتی، موسسه صبا درخواست کرد که مبلغ قرارداد چندین برابر افزایش پیدا کند که شرکت «پارس آریان» با این موضوع موافقت نکرد. آقای معلم هم در موزه را بست و مسئولان شرکت را به آن جا راه نداد.

موسیقی

هنرمندان نابینا و کم‌بینا با همراهیِ محمد معتمدی کنسرت می‌دهند

کنسرت هم‌آوایی گروه «دست‌افشان» با همراهی تعدادی از هنرمندان نابینا و کم‌بینای شهرستان کاشان به همراهی محمد معتمدی در تالار وحدت تهران برگزار می‌شود. به گزارش خبرنگار مهر، گروه «دست‌افشان» به سرپرستی زهره عشقی، همراهی محمد معتمدی و نابینایان و کم بینایان کاشان، ساعت ۱۰ صبح بیستم مردادماه در تالار وحدت کنسرت خیریه‌ای را برگزار می‌کند. در توضیح این کنسرت آمده است: «جامعه نابینایان و کم‌بینایان کاشان در سال ۸۳ با مجوز رسمی از وزارت کشور فعالیت خود را آغاز کرد و هم اکنون ۶۲۰ نفر عضو در گروه‌های سنی تحصیلی و معیشتی متفاوت از محل همیاری و همدلی خیران بزرگوار از خدمات متنوع این جامعه بهره‌مند می‌شوند. از آن‌جایی که این موسسه از هیچ گونه پشتوانه درآمد ثابت (دولتی یا غیر دولتی) بهره‌مند نیست، پیوسته برای جبران کسری اعتبارات خویش با مدد گرفتن از گروه‌های مختلف اجتماعی از جمله هنرمندان اقدام به برگزاری برنامه‌هایی همچون کنسرت می‌کند.

آگهی مناقصه

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه
۱	۷،۹۶،۷	شهرداری منطقه ۷ در نظر دارد پیمان تنظیف شهری نواحی ۳و۲ را از طریق مناقصه عمومی واگذار نماید. لطفا جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت www.ets.mashhad.ir مراجعه نمایید.

امور قراردادها و پیمانها منطقه ۷

آگهی مناقصه

شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مبلغ برآورد(ریال)
۹،۹۶،۳	زیرسازی و جدول گذاری معابر خاکی سطح منطقه ۹	۵،۶۰۵،۴۶۰،۸۹۰

جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت اسناد مناقصه به سایت www.ets.mashhad.ir مراجعه نمایید
واحد امور قراردادهای شهرداری منطقه ۹

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
اطلاعیه پذیرش دانشجوی کاردانی بدون کنکور
مؤسسه آموزش عالی آزاد خوارزمی خراسان رضوی
تحت نظارت دانشگاه جامع علمی – کاربردی ورودی مهر سال ۱۳۹۶ در کد رشته های ذیل دانشجو می پذیرد.
کاردانی فنی نرم افزار – برنامه سازی کامپیوتری
کاردانی فنی فناوری اطلاعات – اینترنت و شبکه های گسترده
کاردانی حرفه ای معماری – معماری داخلی
کاردانی حرفه ای حسابداری – حسابداری مالی
کاردانی فنی عمران – امور پیمان ها
کاردانی فنی عمران – نگهداری و مرمت ساختمان
کاردانی حرفه ای بازاریابی
جهت ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر در مورد شرایط اختصاصی به سایت www.sanjesh.org مراجعه نمایید.
نشانی موسسه: مشهد – حاشیه بلوار وکیل آباد – ابتدای بولوار لادن بین وکیل آباد ۵۲ و ۵۴ پلاک ۱۱۷۴ شماره تماس: ۳۸۶۹۴۷۵۷

آگهی مناقصه عمومی
شماره مناقصه ۱۵۴۷
موضوع: واگذاری حجم کار خدمات عمومی ونظافت ساختمانهای ستادی و نواحی مناطق ۸ و ۱۰ و ۱۱ شهرداری
جهت شرکت در مناقصه و کسب اطلاعات بیشتر به سایت مناقصات شهرداری مشهد به آدرس http://ets.mashhad.ir مراجعه نمائید
روابط عمومی و بین الملل شهرداری مشهد